

Sygn. akt I ACz 774/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2016r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Ewa Tkocz (spr.)

Sędziowie: SA Joanna Kurpierz

SO (del.) Artur Żymelka

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2016r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przy udziale B. O. i M. O. (1)

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 20 kwietnia 2016r., sygn. akt I Co 34/16

postanawia:

1) zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

a) prawomocnemu nakazowi zapłaty wydanemu przez Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej w postępowaniu upominawczym w dniu 13 grudnia 2013r., sygn. akt I Nc 180/13, nadać klauzulę wykonalności na rzecz wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. przeciwko dłużnikowi B. O.,

b) w pozostałym zakresie oddalić wniosek,

c) nie obciążać B. O. kosztami postępowania;

2) w pozostałej części zażalenie oddalić;

3) nie obciążać B. O. kosztami postępowania zażaleniowego.

SSO (del.) Artur Żymelka SSA Ewa Tkocz SSA Joanna Kurpierz

Sygn. akt I ACz 774/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej oddalił wniosek wierzycielki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o nadanie klauzuli wykonalności orzeczeniu Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z dnia 13 grudnia 2013r. oraz z dnia 21 stycznia 2014r., wydanemu w sprawie o sygn. akt I Nc 180/13.

Sąd ten ustalił, że umową z dnia 22 grudnia 2015r. (...) jako nabywca „(...)” w stosunku do dłużników (...) w G., dokonała powierniczego przelewu wierzytelności na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., która na mocy tejże umowy zobowiązała się świadczyć usługi (...), a w szczególności czynności windykacyjne na rzecz Zleceniodawcy (...), jako wyłącznego i ostatecznego beneficjenta (...).

W tych okolicznościach uznał Sąd pierwszej instancji, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności nie zasługiwał na uwzględnienie, gdyż z przedłożonych dokumentów nie wynika by doszło do przejścia własności wierzytelności będących przedmiotem umowy. Wnioskodawczyni zobowiązała się bowiem do wykonywania czynności obsługi wierzytelności, w szczególności czynności windykacyjnych, które miały być wykonywane na rzecz beneficjenta (...). W konsekwencji Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawczyni nie wykazała przesłanki z art. 788 k.p.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 509 § 1 k.c. i art. 510 § 1 k.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, skutkujące uznaniem, że umowa z dnia 22 grudnia 2015r. dotycząca obsługi (...) nie stanowi cesji wierzytelności, podczas gdy w punkcie (...) strony tej umowy postanowiły o przeniesieniu przedmiotowych wierzytelności wraz z zabezpieczeniami. Zarzucił również naruszenie art. 65 § 2 k.c. przez zaniechanie zastosowania tego przepisu oraz art. 788 § 1 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności.

W oparciu o tę podstawę skarżąca domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia i uwzględnienia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Stanowisko Sądu pierwszej instancji, jakoby wniosek o nadanie klauzuli wykonalności był niezasadny z tej przyczyny, że na mocy zawartej pomiędzy wnioskodawczynią a (...) „Umowy dotyczącej obsługi (...)” z dnia 22 grudnia 2015r. w rezultacie nie doszło do przejścia na wnioskodawczynię własności wierzytelności objętych umową, bowiem ich ostatecznym beneficjentem pozostaje (...) na rzecz którego działa wnioskodawca, nie jest trafne.

Treść tejże umowy wskazuje wszak, że stanowi ona w rzeczywistości umowę tzw. powierniczego przelewu wierzytelności. Konstrukcja takiej umowy polega na tym, że wierzyciel przelewa wierzytelność na zleceniobiorcę (cesjonariusza) przede wszystkim po to, aby ten ściągnął należność od dłużnika i wydał pierwotnemu wierzycielowi (cedentowi) uzyskane świadczenie, lecz z zachowaniem określonych umową reguł. Cesjonariusz jako powiernik powinien stosować się do wskazówek zleceniodawcy (cedenta), bowiem działa on wprawdzie w imieniu własnym, ale z gospodarczego punktu widzenia na rachunek zleceniodawcy (cedenta). Tego rodzaju umowa uznawana jest za przelew wierzytelności (art. 509 k.c.), mocą którego zleceniobiorca staje się nabywcą wierzytelności, wchodzącej z prawnego punktu widzenia do jego majątku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1999r., sygn. akt I CKN 111/99, OSNC 2000/4/82; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2004r., sygn. akt II CK 252/03, LEX nr 585754; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2011r., sygn. akt III CSK 349/10, LEX nr 1044016).

W konsekwencji powyższego stwierdzić należy, że (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wykazała, iż wydany w sprawie I Nc 180/13 nakaz zapłaty z dnia 13 grudnia 2013r. jest prawidłowym tytułem egzekucyjnym nadającym się do wykonania w drodze egzekucji, a następcą prawnym wymienionego w tym orzeczeniu wierzyciela jest występująca w niniejszej sprawie wnioskodawczyni.

Z dokumentów dołączonych do wniosku jednoznacznie wynika, że w dniu 22 grudnia 2015r. (...)w G. (jako pierwotny wierzyciel wymieniony w tytule egzekucyjnym) zawarła z(...) w L. umowę przelewu wierzytelności, określonych jako (...) (k. – 15-17). W treści tej umowy wskazano, że „(...)” oznacza wierzytelności (...) względem osób trzecich, powstałe na mocy umów kredytów i pożyczek (...). Lista (...), w tym dane dłużników, zawiera art. 7.1. „Wykaz (...)”. Na mocy kolejnej umowy z dnia 22 grudnia 2015r. (...)à r.l. w L. dokonała na rzecz wnioskodawczynie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. powierniczego przelewu wierzytelności określonych jako(...) wraz ze wszystkimi istniejącymi zabezpieczeniami tychże wierzytelności (k. – 11-13).

W tych okolicznościach, wobec treści art. 788 § 1 k.p.c., stwierdzić przyjdzie, że wniosek zasługiwał na uwzględnienie, lecz tylko w zakresie w jakim dotyczy on dłużnika B. O.. Z przedłożonych wraz z wnioskiem dokumentów wynika bowiem skuteczne nabycie przez wnioskodawcę wierzytelności objętej nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w B. z dnia 13 grudnia 2003r., sygn. akt I Nc 180/13, mocą którego nakazano dłużnikowi B. O. aby zapłacił solidarnie (wraz z innymi dłużnikami – M. O. (2) i D. O.) na rzecz powoda (...) w G. kwotę 94.142 złote wraz z odsetkami umownymi oraz kosztami procesu z tym, że odpowiedzialność pozwanych została ograniczona do wartości czynnej spadku po L. O. (akta sprawy I Nc 180/13 k. 26).

Mając powyższe na uwadze uznać trzeba, że wierzyciel wykazał przesłanki, od których uzależnione jest nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu przez Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej w dniu 13 grudnia 2013r., jednakże wyłącznie przeciwko dłużnikowi B. O..

Nie można natomiast uznać, że wnioskodawczynie wykazała przejście wierzytelności wobec wskazanej we wniosku dłużniczki M. O. (1). W tym kontekście wskazać należy, że tytuł egzekucyjny określa osoby wierzyciela i dłużnika oraz świadczenie, do spełnienia którego dłużnik na podstawie powyższego tytułu jest zobowiązany. Nadanie tytułowi klauzuli wykonalności wyznacza ramy zarówno podmiotowe jak i przedmiotowe w jakich może być prowadzona egzekucja. Tymczasem nakaz zapłaty z dnia 13 grudnia 2013r., sygn. akt I Nc 180/13 został wydany między innymi przeciwko dłużniczce M. O. (2), natomiast wnioskodawczynie żąda nadania klauzuli wykonalności wobec M. O. (1), nie wykazawszy jednocześnie tożsamości tej osoby z osobą dłużnika wymienioną w tytule egzekucyjnym.

Podkreślić trzeba, że w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c. nie jest rzeczą Sądu dociekanie, czy osoba dłużnika wskazana we wniosku jest tożsama z osobą dłużnika wynikającą z nakazu zapłaty.

Nieuprawniony był także wniosek wierzycielki w zakresie nadania klauzuli wykonalności postanowieniu Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z dnia 21 stycznia 2014r., którym nadano klauzulę wykonalności na rzecz pierwotnego wierzyciela (...)w G., albowiem nie jest ono orzeczeniem podlegającym wykonaniu w drodze egzekucji.

Z tych względów Sąd Apelacyjny, z mocy art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak punkcie 1) a, b sentencji.

Dalej idące zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania za obie instancje Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. albowiem dłużnik nie może ponosić konsekwencji finansowych będących następstwem przelewu wierzytelności pomiędzy pierwotnym wierzycielem, a następnie kolejnym przelewem powierniczym.

SSO (del.) Artur Żymełka SSA Ewa Tkocz SSA Joanna Kurpierz